

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์ของ
ผู้ป่วยที่มารับบริการในคลินิกอดสุรา โรงพยาบาลพะเยา

ผู้เขียน นางณัฐธิดา นิมิตรดี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. หรรษา	เศรษฐบุปผา	ประธานกรรมการ
อาจารย์ สมบัติ	สกุลพรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

ความเชื่อด้านสุขภาพอาจมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะต่อ
พฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์ด้วย การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบหา
ความสัมพันธ์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการเลิกดื่ม
แอลกอฮอล์ในผู้ป่วยที่เข้ามาใช้บริการในคลินิกอดสุราโรงพยาบาลพะเยาจำนวน 139 ราย เลือก
กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพของ
นีสานาด โชคเกิด (2002) 3) แบบสอบถามพฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น
จากการทบทวนวรรณกรรม และผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน
5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1.00 แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพและ
แบบสอบถามพฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์ที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยสูตร
สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.86 และ 0.88 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ
เชิงพรรณนาและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพในด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค และ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง ส่วนการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรคและการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง

2. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์ในด้านการจัดการกับการกระตุ้นให้ดื่มแอลกอฮอล์ การจัดการกับอารมณ์ที่นำไปสู่การดื่มแอลกอฮอล์และการปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับสูง

3. ความเชื่อด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับพฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .30$)

ผลการศึกษานี้จะใช้เป็นแนวทางพื้นฐานให้บุคลากรทีมสุขภาพนำไปช่วยเหลือให้ผู้ที่ปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์ ได้เพิ่มความตระหนักถึงความรุนแรงของการเกิดโรคจากการดื่มแอลกอฮอล์ และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมการเลิกดื่มแอลกอฮอล์เพื่อนำไปสู่การเลิกดื่มแอลกอฮอล์ได้ต่อไป

Independent Study Title Health Belief and Alcohol Abstinence Behaviors Among Patients Receiving Services at the Alcohol Abstinence Clinic, Phayao Hospital

Author Mrs. Nutthida Nimitdee

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Hunsa	Sethabouppha	Chairperson
Lecturer Sombat	Skulphan	Member

ABSTRACT

Health beliefs may influence individual behavior and in particular alcohol abstinence behaviors. The purpose of this descriptive correlational study was to examine the relationship between health beliefs and alcohol abstinence behaviors among patients receiving services at the Alcohol Abstinence Clinic at Phayao hospital. One hundred and thirty nine subjects were selected by purposive sampling during May, 2007. The instruments used in this study were 1) The Demographic Data Questionnaire 2) The Health Beliefs Questionnaire developed by Chockkeard (2002) and 3) The Alcohol Abstinence Behaviors Questionnaire developed by the investigator based on a literature review. The content validity was reviewed by 5 experts. The content validity index of the Alcohol Abstinence Behaviors Questionnaire was 1.00. The Health Beliefs Questionnaire and the Alcohol Abstinence Behaviors Questionnaire reliability were tested

by Cronbach's alpha coefficient and the reliability were 0.84 and 0.88, respectively. Descriptive statistics and Pearson's product moment correlation coefficient were used for data analysis.

Results showed that:

1. Subject's health beliefs regarding perceived susceptibility and perceived benefits dimensions were at a high level, whereas perceived severity and perceived barriers dimensions were at a moderate level.
2. Subjects showed the alcohol abstinence behaviors, in particular the management of stimuli for drinking dimension, the management of emotion leading dimension and the denial of drinking dimension, which were at high level.
3. The overall health beliefs were significantly positive correlation to alcohol abstinence behaviors at a low level ($r = .30, p < .01$).

The results of this study can be used as basic information for health care personnel in helping patients with alcohol related problems to be aware of severity of the illness due to alcohol drinking. The results are also beneficial to help patients understand the obstacles of practicing alcohol abstinence behaviors which can lead to further success in having alcohol abstinence behaviors.